

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΕΣΣΟΓΑΙΑΣ κ ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ

Υπό Αρχιμανδρίτου Νικηφόρου Α. Κυπριανού
Ἐφημερίου Ἱ.Ν. Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Γλυκῶν Νερῶν

Κυριακή 5 Αὐγούστου, Γ' Ματθαίου

(Ματθ. ιλ' 14-23)

«Κύριε ἐλέησον» παρακαλεῖ, ἀδελφοί μου, γονυπετῶν ὁ ἄνθρωπος, ὁ πατέρας τῆς σημερινῆς εὐαγγελικῆς περικοπῆς τὸν ἰατρὸ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων, τὸν Κύριό μας Ἰησοῦ καὶ θαρρεῖς πὼς μὲ τὴν φράση του αὐτὴ ἐκφράζει τὴν ἀμαρτωλότητά του καὶ μὲ ταπείνωση ἀναγνωρίζει τὴν ἀναξιότητά του. Ὁ πονεμένος πατέρας ἐξηγεῖ στὸν Χριστὸ ὅτι τὸ παιδί του «κακῶς πάσχει» καὶ τὰ πρακτικὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀσθένειας καὶ τῆς κρίσεως εἶναι νὰ κινδυνεύῃ ἢ νὰ καῆ ἢ νὰ πνιγῇ «πολλάκις πίπτει εἰς τὸ πῦρ καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ».

Γιατί ἄραγε ὁ ἱερός εὐαγγελιστῆς ἐσιώπησε καὶ δὲν μᾶς ἀναφέρει καὶ τὰ λοιπὰ δεινὰ καὶ πάθη, μὲ τὰ ὁποῖα τὸ ἀκάθαρτο πνεῦμα ἐβασάνιζε τὸν δυστυχή νέο τῆς εὐαγγελικῆς διηγήσεως;

Δυὸ εἶναι οἱ πηγές ὄλων τῶν ἀμαρτημάτων: ὁ θυμὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία. Ὅποια ἀμαρτία καὶ νὰ σκεφθῆς ἢ ἐκ τοῦ θυμοῦ ἢ ἐκ τῆς ἐπιθυμίας θὰ γεννηθοῦν. Ἡ φιλονικία, ἡ ἔχθρα, ἡ ἀσπλαχνία, ἡ συκοφαντία, ἡ βλασφημία καὶ τόσες ἄλλες κακίες πατέρα ἔχουν τὸ θυμὸ. Παιδιά δὲ τῆς ἐπιθυμίας εἶναι ὁ φθόνος, ἡ μέθη, ἡ ἀρπαγή, ἡ ἀδικία, ἡ πορνεία, ἡ μοιχεία καὶ τόσα ἄλλα ἔργα τοῦ σκοτούς. Ὅποιον λοιπὸν ὑποδουλώσῃ ὁ διάβολος, αὐτόν, ἄλλοτε μὲν τὸν βάλλει εἰς τὸ πῦρ, τὴ φωτιά, δηλαδὴ τὸν ὀδηγεῖ στὰ φοβερὰ ἀμαρτήματα τοῦ θυμοῦ, καὶ ἄλλοτε στὸ ὕδωρ, δηλαδὴ στὰ παραπτώματα τῆς κακῆς ἐπιθυμίας.

Ἐπίκαιρος ἐδῶ ὁ λόγος τοῦ ψαλμωδοῦ: «Ἡμέρας ὁ ἥλιος οὐ συγκαύσει σε, οὐδὲ ἡ σελήνη τὴν νύκτα» (ψαλμ. 120-6) ὑπονοῶν διὰ τῆς συγκαύσεως τοῦ ἡλίου τὴν φλόγα τοῦ θυμοῦ καὶ μὲ τὴ νυχτερινὴ σελήνη τις σαρκικὲς ἐπιθυμίες καὶ ἡδονές. Ἀδελφοί μου, μετὰ τὸ πάθος καὶ τὴν σταυρικὴ θυσία τοῦ Σωτῆρος, τῶν δαιμόνων ἢ τυχὸν δύναμη ἐξαφανίσθηκε «νῦν κρίσις ἐστὶ τοῦ κόσμου τούτου· νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκβληθήσεται ἔξω» ἔλεγε ὁ Δεσπότης τῶν ἀπάντων καὶ ἡ πύλη τοῦ Παραδείσου πού ἦταν «κεκλεισμένη» ἀνοιξε, τὸ στόμα τοῦ Ἄδη ἐκλείσει. Τί ἔμεινε εἰς τὸν πονηρό; Μόνο ἡ ἐξουσία νὰ πειράζῃ. Γι' αὐτὸ ἔκτοτε «περιπατεῖ ὡς λέων ὠρούμενος, ζητῶν τίνα καταπίῃ», ἀλλὰ οἱ μεθοδεῖες του, οἱ παγίδες του, τὰ πεπυρωμένα βέλη του βρίσκουν ἀσπίδα ἀκαταμάχητη τὴν πίστη, τὴ νηστεία καὶ τὴν προσευχή. Ἀρετὲς πού ἀναδεικνύονται ἀπὸ τὸ σημερινὸ εὐαγγέλιο. Πίστη σημαίνει θαῦμα. «Ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως... οὐδὲν ἀδυνατήσει ὑμῖν» διαβεβαιώνει ὁ Σωτῆρας μας. Ἐνῶ ἡ ἀπιστία σημαίνει διαστροφή καὶ περιπλάνηση μακριὰ ἀπὸ τὴν ὁδὸ τῆς σωτηρίας καὶ ἀδυναμία νὰ ἀπαλλαγῶμε ἀπὸ τὴν ἀμαρτία, τὴν ἀσθένεια καὶ τὴν φθορά. Ἡ θερμὴ πίστη μεταβάλλει σὲ βέλη νηπίων, τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ καὶ τὰ μεταμορφώνει σὲ δῶρα ψυχωφελῆ καὶ σωτήρια.

Ἀδελφοί μου, «τοῦτο τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται εἴμη ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ». Σαφῆς ὑπόμνηση καὶ τοῦ Εὐαγγελίου ὑπόδειξη ὅτι ἡ ἀντιμετώπιση τῶν δαιμόνων ἀπαιτεῖ, πλὴν τῆς θερμῆς πίστεως, τὴν πρωτότοκη θυγατέρα τῆς, τὴν ἐκτενῆ προσευχὴ καὶ τὴν νηστεία, πού εἶναι θεόσδοτος καὶ θεοπαράδοτος. Ἡ νηστεία μαραίνει καὶ καταδαμάζει τὶς ἐπιθυμίες τῆς σαρκός, χαλιναγωγεῖ τὸ σῶμα, καταστέλλει τὶς ἐπαναστάσεις του. Μὲ τὴν νηστεία βιώνουμε τὴν προπτωτικὴ κατάσταση, τότε πού ὁ Ἀδὰμ δὲν εἶχε παραβῆ τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ, καὶ μὲ τὴν προσευχὴ ἀπολαμβάνουμε τὴν «νηφάλιο μέθη». Μὲ τὴν θερμὴ προσευχὴ μας εἶναι δυνατὸν νὰ χριστοποιηθεῖ ὁ κόσμος, νὰ ἀπελευθερωθῆ ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὴν φθορὰ καὶ τὴν ἀσθένεια, ἀφοῦ «πάντα ὅσα ἂν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ πιστεύοντες λήψετε». Προσ-ευχόμενοι στὸν ὅποιο κίνδυνο μᾶς ἐπισκεφθῆ ἔχουμε ἀσπίδα καὶ προστασία, στὴν ὅποια ἀσθένεια μᾶς βρῆ ἐνισχυμένη εἶναι ἡ ὑπομονή μας, στὶς τυχὸν δυστυχίες καὶ θλίψεις βρίσκουμε τὴν δύναμη νὰ λέμε «Κύριε Ἐλέησον».

Ἡ προσευχὴ κατὰ τὸν ἅγιο Ἰωάννη τῆς Κλίμακος εἶναι «σύστασις καὶ διατήρησις τοῦ κόσμου, συμφιλίωσις μὲ τὸν Θεόν, μητέρα τῶν δακρῶν, συγχώρησις ἁμαρτημάτων, γέφυρα πού σώζει ἀπὸ τοὺς πειρασμούς, τεῖχος πού μᾶς προστατεύει ἀπὸ τὶς θλίψεις, ἐργασία πού δὲν τελειώνει, πηγὴ τῶν ἀρετῶν, πρόξενος τῶν χαρισμάτων, ἐμφανὴς πρόοδος, τροφὴ τῆς ψυχῆς, φωτισμὸς τοῦ νοῦ, πέλεκυς πού χτυπᾷ τὴν ἀπόγνωση, ἀπόδειξις τῆς ἐλπίδος, διάλυσις τῆς λύπης, μείωσις τοῦ θυμοῦ, καθρέπτει τῆς πνευματικῆς προόδου». Ἀκόμη ἡ προσευχὴ, ἀγαπητοί μου, εἶναι «δικαστήριον καὶ κριτήριον καὶ βῆμα τοῦ Κυρίου πρὶν ἀπὸ τὸ μελλοντικὸ βῆμα».

Ἡ νηστεία ἐπίσης εἶναι ὠφέλιμος λένε οἱ πατέρες γιὰ ὅσους «ποιοῦσιν αὐτήν». Ὅχι μόνον οἱ δαίμονες δὲν τολμοῦν νὰ ἐπηρεάσουν ἢ νὰ πειράξουν τοὺς νηστεύοντες, ἀλλὰ καὶ οἱ φύλακες τῆς ζωῆς μας ἄγγελοι «φιλοπονώτερον παραμένουσι τοῖς διὰ νηστείας κεκαθαρμένοις».

Στῶμεν λοιπὸν καλῶς, στῶμεν μετὰ φόβου, νηστεύοντες καὶ προσευχόμενοι, γιὰ νὰ μὴν «εἰσέλθωμεν εἰς πειρασμόν».